

28 snitt - 665 delar

Den här skotskrutiga skärbrädan är inte så svår att göra, om du bara håller tungan rätt i mun och sågar, limmar, slipar, sågar, limmar och slipar ett antal gånger. Då blir också **resultatet en lyxig skärbräda som talar för sig själv.**

I denna artikel visar vi dig steg för steg hur du gör en skotskrutig skärbräda. Det enda du behöver göra är att följa beskrivningen till punkt och pricka.

Först förklarar vi hur du sätter ihop trästavarna från materiallistan till två plattor, som därefter sågas ut till många lika stora stavar, som sätts ihop igen och förvandlas till en stor, perfekt rutig

platta. Till sist sågar vi upp plattan en gång till. Den här gången är det för att du ska lära dig hur du fäller in de mörka ränderna som tillsammans med rutor-
na fulländar det skotskrutiga mönstret.

Vi förklarar dessutom hur du ska efterbehandla skärbrädan med olja och sandpapper, så att du får ett spektakulärt resultat som du kan vara riktigt stolt över att visa fram. □

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Ett enkelt projekt, som dock MÅSTE göras i rätt ordningsföljd.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

5-6 dygn på grund av torktider.

PRIS

Ca 1.500 kronor

MATERIAL

Ek

· 15 stavar à 2,2 x 2,2 x 51 cm (A)

Körbär

· 8 stavar à 2,2 x 2,2 x 51 cm (B)

Lönn

· 7 stavar à 2,2 x 2,2 x 51 cm (C)

Valnöt

· 15 lister à 0,3 x 2,2 x 61 cm (D)

Övrigt

· Trälím

· Livsmedelsgodkänd olja

SPECIALVERKTYG

· Bordscirkelsåg
· Planhyvel eller fräs
· 6-8 skruvtingar

Rutor av tre träslag

Även om det är lätt att stirra sig blind på detaljerna på den här skärbrädan så är den förvånansvärt enkel att göra. Det hela börjar med 30 lika stora stavar av tre olika träslag som sågas och limmas tills de får ett rutigt mönster.

Det kan vara värt att påminna sig om att den här uppgiften handlar om tålmod och precision. Om du sågar träet rätt, så att storleken blir på millimetern, och limmar tätt ihop det hela, så klarar du det galant.

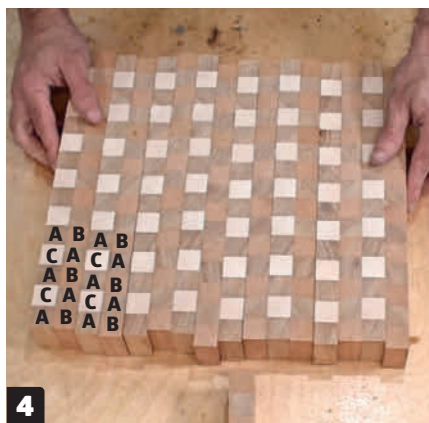
Först ska trästavar limmas ihop. Först ska vi använda A-, B- och C-stavarna. Stavarna ska limmas ihop på längden i två omgångar, så att du får två olika plattor. Den ena plattan består av 8 ekstavar (A) och 7 lönnstavar (C) med ekträet ytterst. Den andra plattan består av 7 ekstavar (A) och 8 körsbärsträstavar (B) med körsbärsträet ytterst.

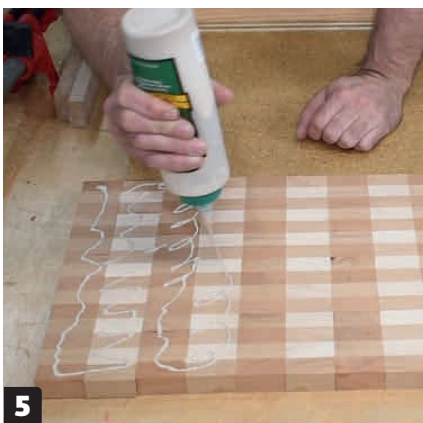
Hyvla plattorna helt jämna. När de olika stavarna har limmats ihop, och limmet har härdnat, ska plattorna hyvlas. Använd en planhyvel eftersom det är viktigt att plattorna blir exakt lika tjocka i alla fyra hörn.

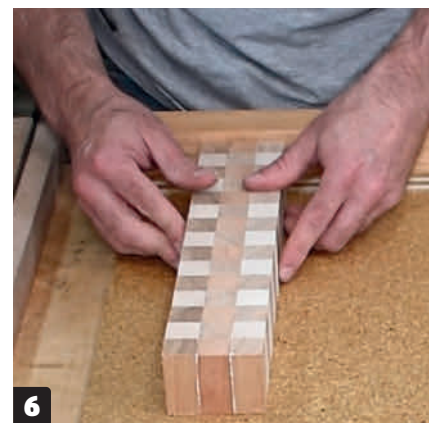
Såga upp plattorna i lika stora stavar. Den färdiga skärbrädan ska vara ca 3,8 cm tjock. Men den ska hyvlas flera gånger innan den är färdig, så de stavar som du sågar nu ska vara ca 4,4 cm tjocka. Åtta stavar ska sågas ut från varje platta, och båda plattorna sågas upp på samma sätt. Mät innan du börjar såga, så att du vet att plattorna är tillräckligt stora.

Gör en provläggning. Ställ stavarna på högkant, så att ändträet vänds uppåt. Lägg ihop stavarna växelvis, så att platta ett följs av platta två. Om du har gjort rätt hamnar träslagen inte direkt bredvid sig själva.

Limma ihop stavarna om provläggningen stämmer. Lägg ner stavarna igen, så att du sätter trälim på stavarnas breda sida. Använd en pensel för att stryka ut limmet i ett lika tjockt lager över hela ytan.

Sätt ihop stavarna och spänn med tvingar. Sätt ihop stavarna mot ett mothåll så att mönstret framträder. När stavarna har satts ihop till en platta spänns de ihop mellan två träbitar med 6-8 tvingar.

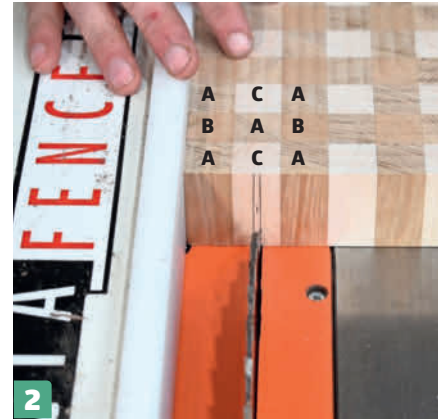
Ränder av mörkt trä

Projektets andra fas handlar om de mörka ränderna som går kors och tvärs genom rutorna och fulländar det skotskrutiga mönstret.

Precis som i fas ett ska plattan sågas upp, limmas ihop och slipas mellan varje moment, en gång i vardera riktning. Om du vill behålla skärbrädans storlek, så är det viktigt att sågklingan på din bordscirkelsåg är lika tjock som de mörka valnötslisterna som du fäller in i skärbrädan. Är klingan smalare, så kommer skärbrädan att växa lite, och då måste du se till att ha mer trä till hands.

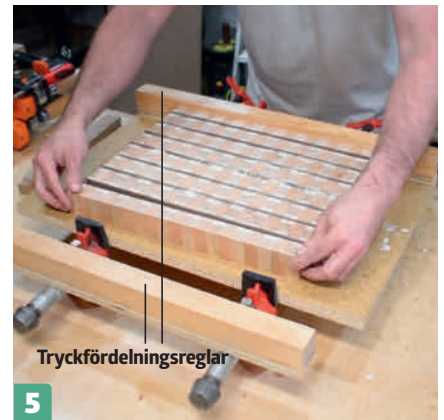
1 **Skärbrädan ska jämnas till.** När limmet har härdat, ska den rutiga skärbrädan hyflas, slipas eller fräsas jämn. Valet beror på hur stora ojämnheter är. Här används en automatiserad CNC-fräs.

2 **Såga ut för ränder längs med skärbrädan.** Markera så att sågspåret delar lönnstavar (C) exakt på mitten. Det ska alltså vara lika mycket lönnträ kvar på båda sidor.

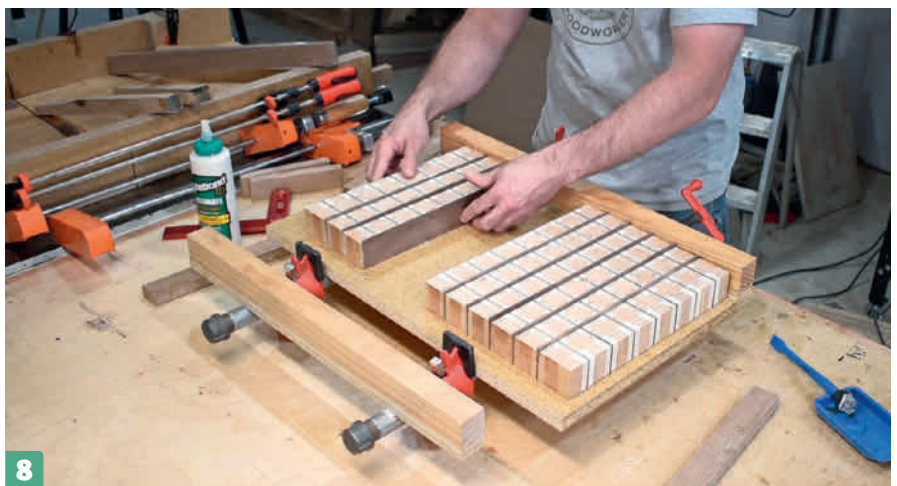
4 **Limma ihop skärbrädan igen med valnötslister i sågspåren.** Brädan ska spännas ihop igen. Den här gången ska du limma fast en valnötslist där du precis har sågat. Gör en provläggning innan du limmar, så att du är säker på att det stämmer överens.

5 **Det är många limmade ytor** så det är fortfarande en bra idé att sätta skärbrädan mellan två träreglar som fördelar trycket från tvingarna. Använd många tvingar.

7 **Skärbrädan ska sågas upp för sista gången.** Den här gången ska du såga tvärs över valnötslisterna. Sågspåret ska åter igen dela lönnstavarna på mitten, så att det slutligen bildas ett valnötskryss i dem.

8 **Limma ihop skärbrädan för sista gången.** Nu ska de sista valnötslisterna limmas in i din skärbräda, som efter limning får ett äkta skotskrutigt mönster med kvadrater och ränder. Låt skärbrädan torka och hyvla den därefter jämn för sista gången.

3

Använd en klinga som passar till listen.

Valnötslisten som ska limmas mellan stavarna som du nu ska såga, är 0,3 cm tjock. Om du använder en sågklinga på 0,3 cm får du snyggast slutresultat.

6

Skärbrädan ska jämnas till ännu en gång när limmet har härdnat. Det är näst sista gången och det är dags att fundera på hur tjock den färdiga skärbrädan ska vara.

Livsmedelssäker behandling

När du väljer olja till efterbehandling av din skärbräda ska du se till att produkten är gjord för att komma i kontakt med livsmedel.

Annars är risken att du använder en produkt som kan förorena din mat.

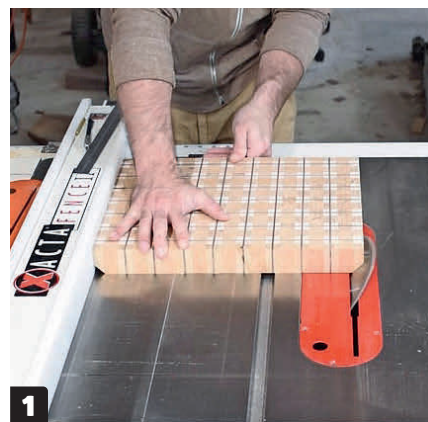

En blank yta

Den sista fasen av projektet handlar om finish. Din nya skärbräda ska få de sista detaljerna och så ska den behandlas med olja, så att den får en snygg blank yta.

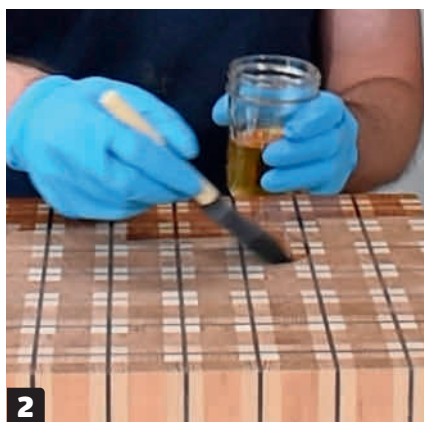
Hittills har upprepning varit kodordet för projekt skärbräda, och så är det även i slutfasen.

För att få en snygg blank yta ska skärbrädan oljas in tre gånger och slipas däremellan. Oljan ska få god tid att sugas in i träet, så det lönar sig att ha tålamod på slutet och inte skynda sig för att bli färdig.

1

Trimma skärbrädans kanter om du tycker att avståndet från kanten till den första valnötsranden är för stort. Du kan dessutom fasa av skärbrädan på undersidan, så att det går lättare att få tag om den.

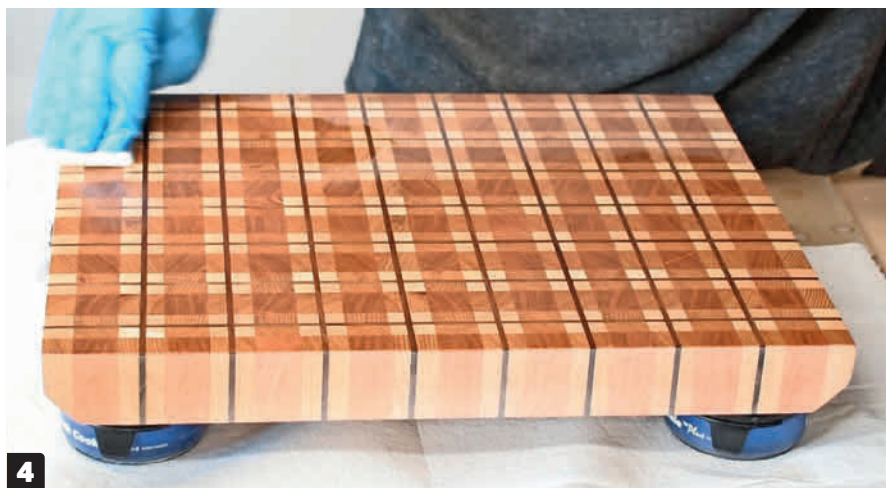
2

Olja in skärbrädans alla sidor rikligt. Om du har gjort allt annat rätt så är det ändrat som du oljar in, och det kan suga åt sig en hel del olja. Låt träet suga åt sig oljan och torka sedan bort den överflödiga oljan.

3

När ytan har torkat ska den slipas och sedan stryks med ännu ett lager olja. Den processen ska du upprepa tills skärbrädan har fått tre lager olja.

4

Din skärbräda är färdig. Nu ska bara den sista överflödiga oljan torkas bort. Om du har fått alla bitarna på rätt plats så kan du visa fram ett resultat som du kan vara väldigt stolt över.